

Bezinning 252: Johannes de Doper: oproep tot bekering

Lucas 1,5-17 = Johannes de Doper - 24 juni - avondmis ABC-jaar

Het Woord

Toen Herodes koning van Judea was, leefde er een priester die Zacharias heette en tot de priesterafdeling Abia behoorde. Zijn vrouw, Elisabet, stamde af van Aäron. Beiden waren vrome en gelovige mensen, die zich strikt aan alle geboden en wetten van de Heer hielden. Ze hadden geen kinderen, want Elisabet was onvruchtbaar, en beiden waren al op leeftijd.

Toen de afdeling van Zacharias eens aan de beurt was om de priesterdienst te vervullen, werd er volgens het gebruik van de priesters geloot en werd Zacharias door het lot aangewezen om het reukoffer op te dragen in het heiligdom van de Heer. De samengestroomde menigte bleef buiten staan bidden terwijl het offer werd gebracht. Opeens verscheen hem een engel van de Heer, die aan de rechterkant van het reukofferaltaar stond. Zacharias schrok hevig bij het zien van de engel en hij werd door angst overvallen. Maar de engel zei tegen hem: 'Wees niet bang, Zacharias, je gebed is verhoord; je vrouw Elisabet zal je een zoon baren, en je moet hem Johannes noemen. Vreugde en blijdschap zullen je ten deel vallen, en velen zullen zich over zijn geboorte verheugen. Hij zal groot zijn in de ogen van de Heer, en wijn en andere gegiste drank zal hij niet drinken. Hij zal vervuld worden met de heilige Geest terwijl hij nog in de schoot van zijn moeder is, en hij zal velen uit het volk van Israël tot de Heer, hun God, brengen. Als bode zal hij voor God uit gaan met de geest en de kracht van Elia om ouders met hun kinderen te verzoenen en om zondaars tot rechtvaardigheid te brengen, en zo zal hij het volk gereedmaken voor de Heer'.

Een woord bij het Woord

Lucas begint en eindigt zijn evangelie in de tempel. Het is Gods heiligdom, van waaruit alle heil vertrekt. God is de eerste en de laatste. Het wierookoffer komt tweemaal ter sprake. De duurste wierook werd gebrand tot eer en lof van de Heer. Het kader voor het verhaal over het prille begin van Johannes de Doper is dus duidelijk: gebed, geloof in God, lofprijzing van de Heer. Daar en in die heilige sfeer spreekt God zijn woord en begint Hij de definitieve vervulling van zijn eeuwenoude beloften.

Als Zacharias zich in de nabijheid van de engel bevindt, is hij geschokt en hij is vervuld van vrees. Het is de normale menselijke reactie als hij zich als klein wezen in de nabijheid van God bevindt, als hij de Heer gewaarwordt. Maar God verplettert niet, Hij vernietigt niet. Daarom zegt de engel dat Zacharias niet moet vrezen. Integendeel: God brengt vreugde en geluk, bevrijding en heil.

Johannes de Doper wordt beschreven als nazir of nazireeër (zie Numeri 6,1-21), net als Jezus. Een nazir is volkomen toegewijd aan de Heer. Heel zijn leven is voor de Heer. Het is een van de vormen van geloften, die in het jodendom voorkwamen. De betekenis van Johannes begint bij de Heer en eindigt bij de Heer. Het is zijn opdracht om de mensen, velen, tot God te brengen, tot zijn heiligheid. Maar Johannes zal dat niet doen zoals vele nazireeërs, namelijk door de cultus. Hij zal de mensen oproepen om zich te bekeren van hun zonden om zich toe te keren naar God, de Heilige.

Het Woord in mijn leven

Welke beelden roept de uitdrukking 'het heilige' bij mij op? Wat is mijn manier om Gods grootheid te eren? Heb ik ooit God zelf ervaren en wat was mijn reactie? Keer ik mij af van mijn zonden om mij toe te keren tot God?

Bidden met het Woord

Heer God,
sinds vele eeuwen
woont U bij Uw mensen.
U die zo groot en heilig zijt:
we kunnen het niet bevatten.
Maar voor uw grootheid
mogen we zingen en jubelen.
Dank voor Johannes de Doper,
Uw geschenk aan de wereld.
Hij was totaal aan U toegewijd
en bereidt de mensen voor
op de komst van Uw Zoon.
Keer ook mijn hart naar U toe,
zodat ik steeds meer van U ben. Amen.

© Eric Haelvoet 2014